

LØNNSSTATISTIKK

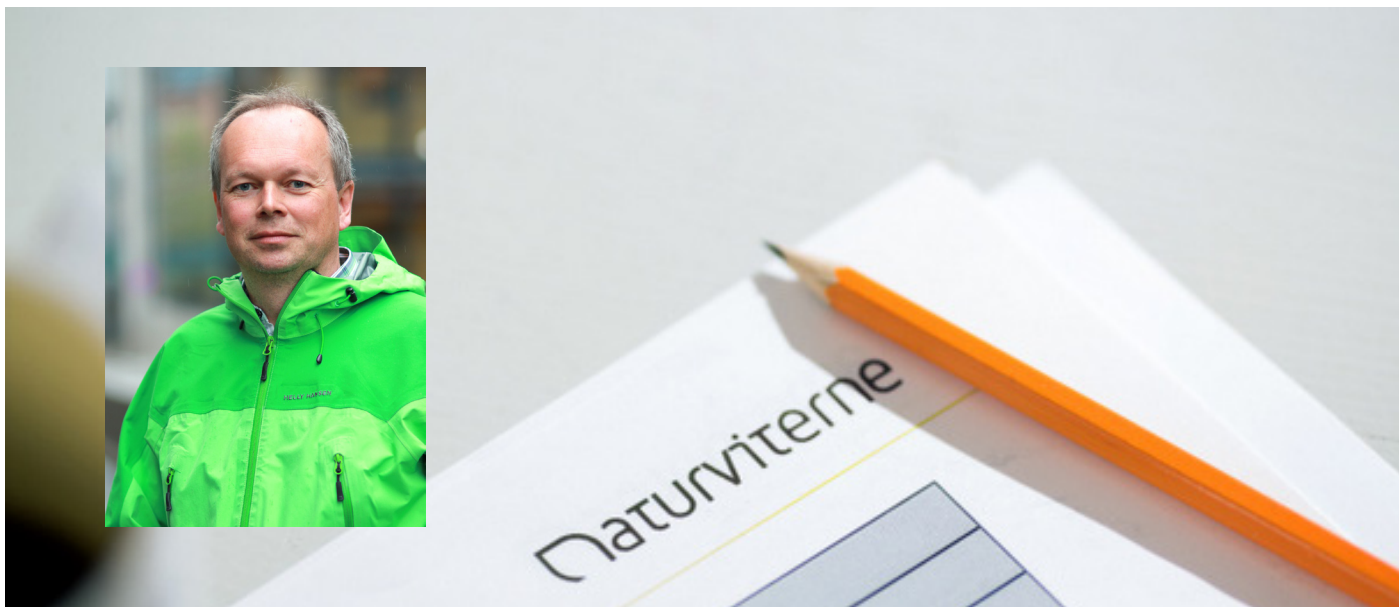
www.naturviterne.no

Naturviterne

INNHOOLD

- 3 TARIFFUTVALGETS LEDER
- 4 OM LØNNSSTATISTIKKUNDERSØKELSEN
- 4 FORKLARINGER PÅ BEGREPER
- 5 TARIFFOMRÅDER
- 6 SAMMENDRAG LØNNSUTVIKLING 2016
- 7 ÅRSLØNN I KRONER
- 7 HISTORISK LØNNSUTVIKLING ETTER SEKTOR
- 7 ÅRLIG LØNNSVEKST I PROSENT
- 8 LØNNSØKNING ETTER SEKTOR 2011 - 2016
- 8 LØNN ETTER UTDANNINGSNIVÅ OG UTDANNINGSÅR
- 9 KJØNN OG TARIFFOMRÅDE
- 10 LØNN ETTER EKSAMENSÅR OG SEKTOR
- 11 LØNN ETTER FYLKE
- 12 LØNN ETTER STILLING I KOMMUNAL SEKTOR
- 13 LØNN ETTER ARBEIDSTITTEL OG UTDANNINGSNIVÅ I KOMMUNAL SEKTOR
- 14 LØNN ETTER STILLING I STATLIG SEKTOR
- 14 LØNN ETTER ARBEIDSGIVER I STATLIG SEKTOR
- 15 ÅRSLØNN I FYLKESMANNSEMBETENE
- 16 LØNN ETTER STILLING OG UTDANNINGSNIVÅ I PRIVAT SEKTOR
- 17 LØNN ETTER ARBEIDSGIVER I PRIVAT SEKTOR

Naturviteres lønnsutvikling bedre enn gjennomsnittlig lønnsvekst for 2016

Lønnsutviklingen til våre medlemmer er bedre enn den gjennomsnittlige lønnsveksten for 2016 (2,4 %) fra teknisk beregningsutvalg (TBU). Forklaringen på dette er sammensatt.

En vesentlig årsak er nok at våre medlemmer jobber i sektorer og virksomheter som er lite rammet av nedgangen i olje- og gasssektor, og ringvirkningene av dette. Våre medlemmer har forholdsvis robuste jobber og jobber i sektorer som er mindre konjunkturfølsomme, selv om mange merker omstilling.

At kommunal sektor kommer best ut kan skyldes at lønnsforhandlinger i en del kommuner som skulle skjedd i 2015, ble utsatt og ikke gjennomført før i 2016, pga tvisten mellom Naturviterne/Econa og KS. En del medlemmer i kommunal sektor fikk derfor "to" lønnsoppgjør i 2016.

Tallene viser ellers at våre medlemmers kompetanse er etterspurt. Og at vi har kompetente tillitsvalgte som har gode argumenter for sine medlemmer i lokale lønnsforhandlinger.

Dagfinn Hatløy, leder for Tariffutvalget i Naturviterne

Om lønnsstatistikkundersøkelsen

4300 yrkesaktive medlemmer mottok undersøkelsen i desember 2016. Innsamlingen ble foretatt via "Min side".

Svarprosenten er på 78 %, med følgende fordeling:

- **Stat** 80 %
- **Kommune** 78 %
- **Privat** 77 %

Statistikken viser gjennomsnittlig brutto årslønn for 100 % stilling.

Fordi det kan variere noe fra år til år hvilke personer som svarer, viser statistikken ikke lønnsutviklingen for identiske personer (noen slutter i jobben og andre begynner mv). Det er viktig å være klar over at jo mer man bryter ned statistikken på delområder, jo mer usikre blir tallene.

Utdanningsnivå deles i tre og defineres slik:

- **Doktorgrad** Ph.d., Dr.philos
- **Mastergrad** Tilsvarer gammelt hovedfag
- **Bachelor** Tilsvarer cand.mag, 2-4 årig høyskole, annet (for eksempel skogingeniør, skogtekniker)

Forklaringer på begreper

- **Aritmetisk middel** er gjennomsnittet av alle tallene i gruppen.
- **Median** er det tall som ligger i midten når tallene er ordnet etter størrelse.
Hvis antall verdier er et liketall (delelig med 2), er medianen gjennomsnittet av de to midterste tallene i rekken. Sagt på en annen måte har 50 % av personene i gruppen lønn høyere eller lik medianen, og 50 % har lavere eller lik medianen. Hvis medianverdien er lavere enn det aritmetiske middel, gir det et uttrykk for at det er større spredning for de høyere lønninger enn for de lave, og omvendt.
- **Tariffområde** er det område, bransje, sektor eller arbeidstakerkategori en tariffavtale gjelder for.

Tariffområder

Eksempler på virksomheter i tariffområdet

Kommune

Kommunene inkl. skoler
Fylkeskommunene inkl. videregående skoler
Kommunale foretak, kommunale bedrifter

Oslo kommune

Oslo kommune blir i statistikken behandlet med øvrige kommuner

Stat

Departementene
Fylkesmannsembetene
Mattilsynet
Miljødirektoratet
Statens vegvesen
Statens landbruksforvaltning
Universiteter og høyskoler

Privat

NHO (Næringslivets hovedorganisasjon)

Det Kongelige Selskap for Norges Vel
GENO SA
Norsk institutt for naturforskning
Norsk institutt for vannforskning
Norsk Landbruksrådgiving
Nortura SA
Skogbrukets kursinstitutt
Skogeiersamvirket
Skogplanselskap
Statoil ASA
TINE SA

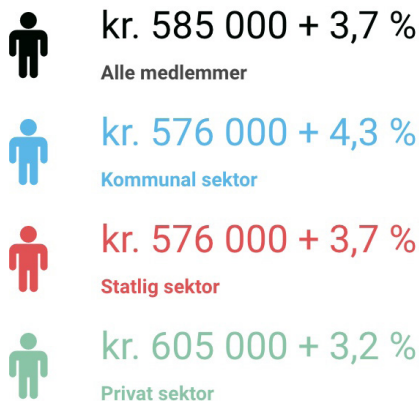
Spekter

4H
Norges bondelag
Felleskjøpet
Finnmarkseiendommen
Helseforetakene (Spekter-Helse)
Innovasjon Norge
Statkraft SF
Statnett SF
Statskog SF

Privat for øvrig

Allmenningene
Konsulentselskap
Norges Jeger- og Fiskerforbund
Skogselskapene

Sammendrag lønnsutvikling 2016

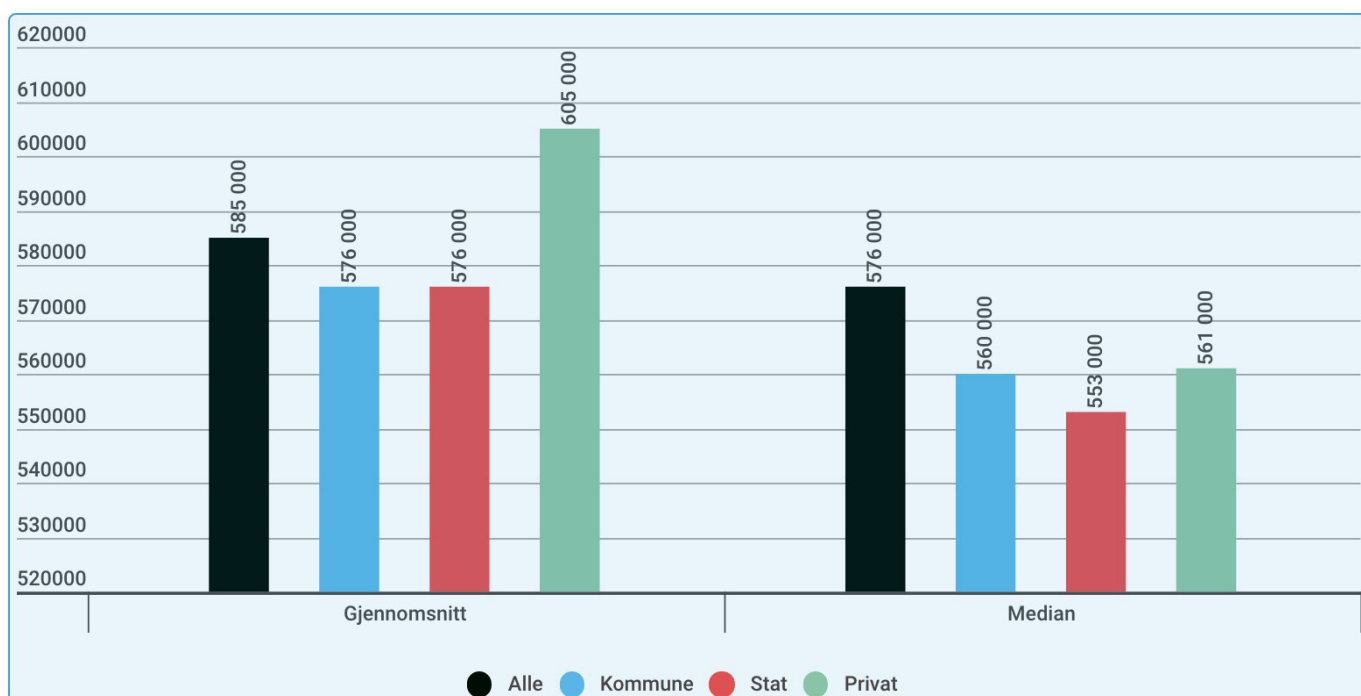

Lønnsstatistikkundersøkelsen viser at det ble en bedre lønnsutvikling for medlemmene i 2016 enn året før, med en økning på 3,7 % i 2016 mot 1,6 % i 2015.

I staten har det gjennom flere år blitt gitt lavere tillegg i mellomoppgjør enn i hovedoppgjør. I 2016 var det hovedoppgjør, og lønnsveksten var også denne gangen høyere enn ved mellomoppgjøret året før. Privat sektor var preget av et moderat godt oppgjør, mens kommunal sektor kom best ut. Forskjellen mellom statlig og kommunal sektor er nå neste utlignet, forskjellen i år var på 60 kroner.

Ved å se på medianverdiene i tillegg til gjennomsnittsverdiene, får man et utdypet bilde av medlemmenes lønnsforhold. For alle sektorer ser vi at medianverdiene ligger lavere enn gjennomsnittet. Det betyr at det er større spredning på lønningene i øvre halvdel av medlemsmassen. Dette er tydeligst i privat sektor. Det er også verdt å merke seg at medianverdiene er svært like mellom sektorene med bare 8000 mellom topp og bunn.

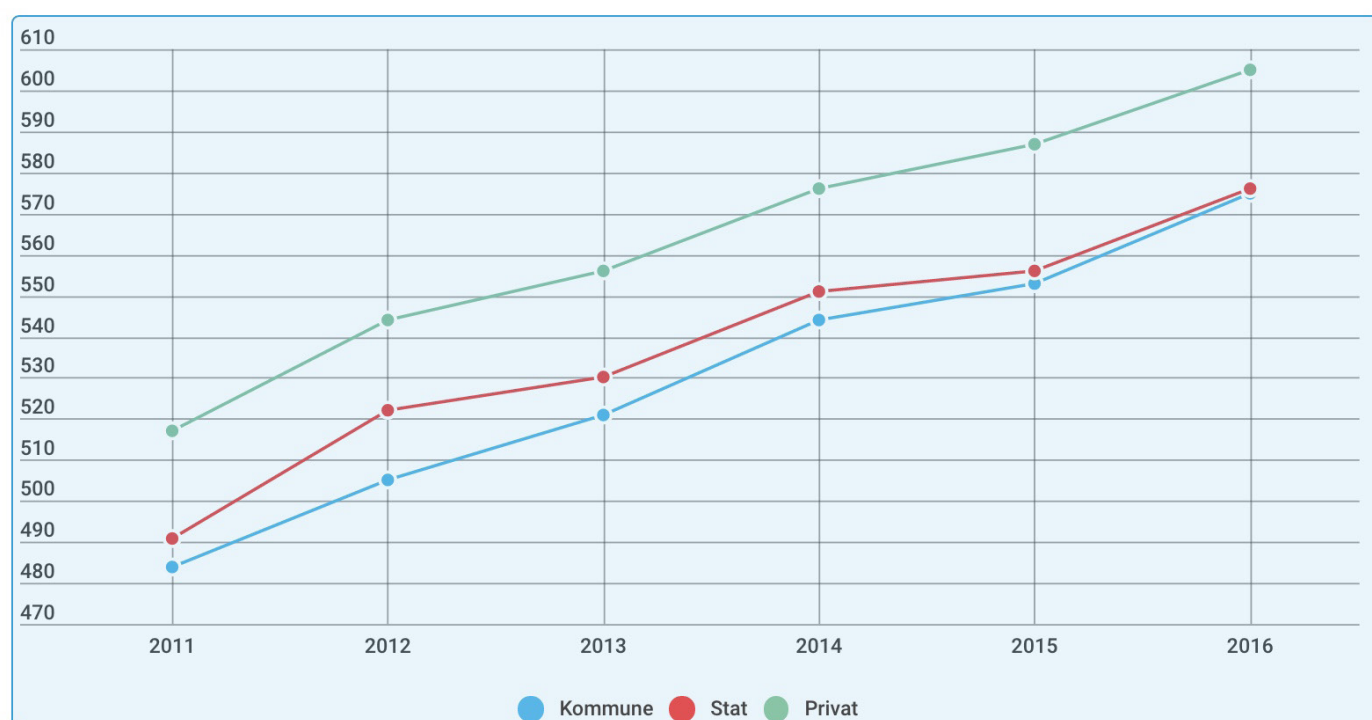
Det betyr altså at lønningene er mer sammenklemt i kommunal og statlig sektor enn i privat sektor. I privat sektor er det flere lønninger som går høyere opp.

Årslønn i kroner

Tariffområde	Årslønn	Median
Kommune	576 000	560 000
Stat	576 000	553 000
Privat totalt	605 000	561 000
NHO	570 000	540 000
Spekter u/helse	629 000	610 000
Privat for øvrig	642 000	550 000
Alle	585 000	558 000

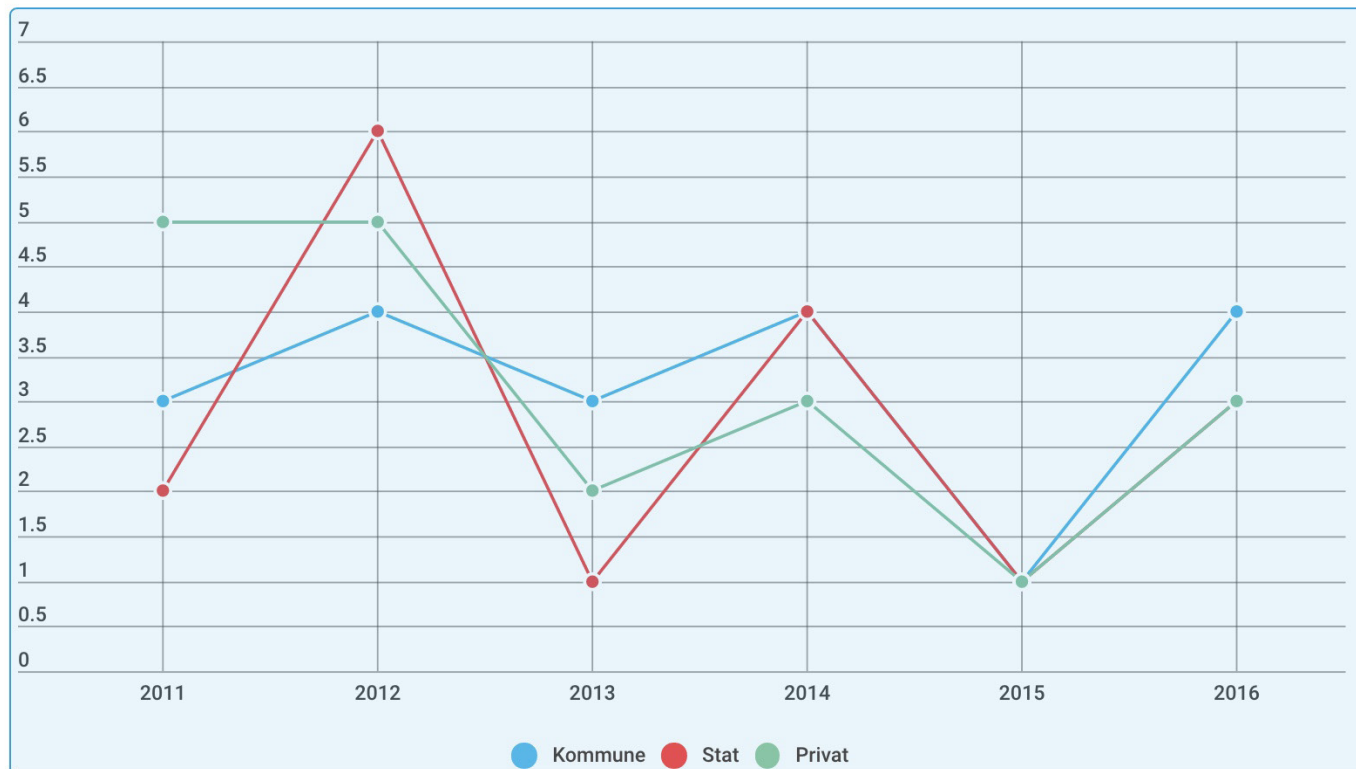
Historisk lønnsutvikling

Årlig lønnsøkning i prosent

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kommune	5,2	3,6	4,6	3,2	4,3	1,7	4,3
Stat	5,3	2,9	6,1	1,6	4,0	1,1	3,7
Privat	5,3	4,8	5,3	2,1	3,7	1,9	3,2
Alle	5,3	3,9	5,4	2,3	4,0	1,6	3,7

Lønnsøkning etter sektor 2011 - 2016

Lønn etter utdanningsnivå og utdanningsår

	Doktorgrad		Mastergrad		Bachelor	
	Årslønn	Utd.år	Årslønn	Utd.år	Årslønn	Utd.år
Kommune	597 000	1995	588 000	1997	544 000	1995
Stat	615 000	1999	576 000	1998	552 000	1994
Privat	689 000	1998	620 000	1999	543 000	1995

Utdanningsår doktorgrad er år for avlagt mastergrad.

Kjønn og tariffområde

Det er en forskjell mellom kvinners og menns lønn. Forskjellen kan i stor grad forklares med at det er relativt flere kvinner i medlemsmassen blant de yngste medlemmene og tilsvarende flere menn blant de eldste mennene. Menn var i snitt ferdigutdannede i 1994, mens kvinnene var ferdige i 2000. I privat sektor hvor forskjellen er størst er kvinnene i snitt utdannet åtte år senere enn menn. I faktiske tall tjener menn 602 000 mens kvinner tjener 565 000. Menn har også i større grad enn kvinner lederstillinger som gir høyere lønn.

602000

Gjennomsnittlig årlig lønn for menn

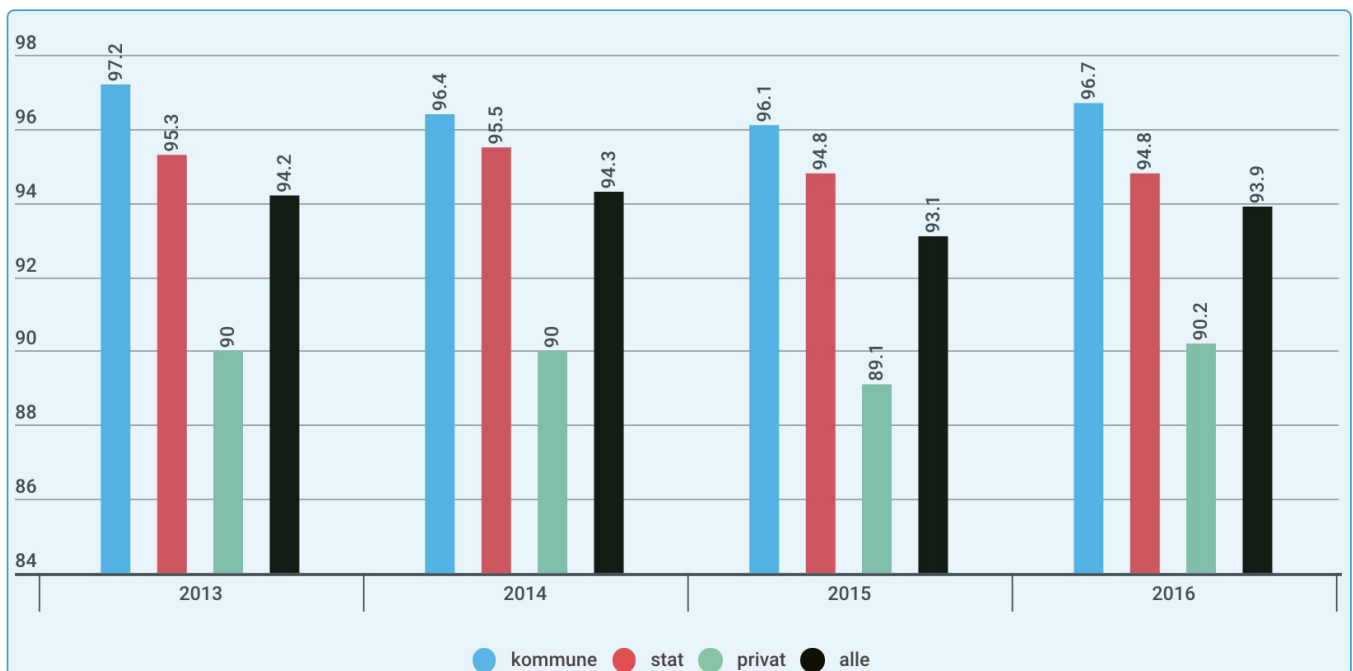

565000

Gjennomsnittlig årlig lønn for kvinner

Kvinneres lønn i prosent av menns lønn:

Lønn etter eksamensår og sektor

I tabellene nedenfor er det for doktorgrad oppgitt eksamensår for mastergraden.

Kommune

Eksamensår	Mastergrad	Bachelor
Før 1981	646 000	573 000
1981-1985	648 000	550 000
1986-1990	624 000	560 000
1991-1995	616 000	554 000
1996-2000	602 000	550 000
2001-2005	571 000	524 000
2006-2010	547 000	523 000
2011-2016	505 000	474 000

Stat

Eksamensår	Doktorgrad	Mastergrad	Bachelor
Før 1981	777 000	639 000	558 000
1981-1985	822 000	633 000	556 000
1986-1990	689 000	632 000	557 000
1991-1995	592 000	612 000	581 000
1996-2000	609 000	607 000	562 000
2001-2005	605 000	569 000	517 000
2006-2010	560 000	523 000	515 000
2011-2016	516 000	473 000	472 000

Privat

Eksamensår	Doktorgrad	Mastergrad	Bachelor
Før 1981	742 000	729 000	557 000
1981-1985	756 000	692 000	570 000
1986-1990	817 000	689 000	578 000
1991-1995	758 000	663 000	501 000
1996-2000	657 000	691 000	603 000
2001-2005	670 000	646 000	566 000
2006-2010	648 000	554 000	487 000
2011-2016	540 000	495 000	453 000

Lønn etter fylke

Kommune

Fylke	Årslønn
Oslo	607 000
Aust-Agder	605 000
Rogaland	600 000
Vest-Agder	592 000
Møre og Romsdal	585 000
Akershus	581 000
Østfold	579 000
Vestfold	579 000
Telemark	579 000
Sør-Trøndelag	579 000
Hordaland	574 000
Nord-Trøndelag	570 000
Sogn og Fjordane	570 000
Buskerud	567 000
Oppland	564 000
Finnmark	558 000
Nordland	558 000
Hedmark	556 000
Troms	540 000

Stat

Fylke	Årslønn
Hedmark	609 000
Oslo	600 000
Aust-Agder	600 000
Østfold	588 000
Møre og Romsdal	579 000
Vest-Agder	578 000
Vestfold	577 000
Telemark	576 000
Hordaland	572 000
Rogaland	570 000
Akershus	567 000
Sogn og Fjordane	565 000
Sør-Trøndelag	560 000
Buskerud	560 000
Finnmark	555 000
Troms	551 000
Nordland	551 000
Nord-Trøndelag	549 000
Oppland	545 000

Privat

Fylke	Årslønn
Oslo	659 000
Finnmark	653 000
Aust-Agder	644 000
Hordaland	636 000
Akershus	635 000
Troms	594 000
Nordland	593 000
Vest-Agder	583 000
Østfold	581 000
Rogaland	579 000
Hedmark	577 000
Nord-Trøndelag	575 000
Vestfold	574 000
Sør-Trøndelag	572 000
Telemark	572 000
Oppland	567 000
Buskerud	565 000
Møre og Romsdal	559 000
Sogn og Fjordane	518 000

Lønn etter stilling i kommunal sektor

Stillingskode	Kapittel	Årslønn	Utd.år
7962/3 Adjunkt	4	509 000	2002
7965 Lektor	4	548 000	1997
7966 Lektor med tilleggsutdanning	4	594 000	1993
8084 Ingeniør	5	530 000	2002
8451 Leder	5	585 000	1994
8530 Rådgiver	5	554 000	1997
9450 Øverste leder (Rådmann)	3	852 000	1991
9451 Leder	3	688 000	1989
9951 Rektor/Leder	3	725 000	1986
9954 Undervisningsinspektør/avd.leder/fagleder	3	660 000	1992

Lønn etter arbeidstittel og utdanningsnivå i kommunal sektor

Arbeidstittel	Master	
	Årslønn	Utd.år
Arealplanlegger	539 000	2006
Avdelingsleder/Avdelingssjef	662 000	1994
Enhetsleder/Etatsjef	699 000	1998
Fagansvarlig/Fagleder	587 000	1996
Jordbruksrådgiver	563 000	1993
Jordbrukssjef	587 000	1993
Kommunalsjef	798 000	1986
Kommuneplanlegger	579 000	2001
Landbruksrådgiver/Landbruksveileder	522 000	2002
Landbrukssjef	629 000	1990
Leder	692 000	1991
Miljøvernrådgiver	554 000	2001
Naturforvalter	576 000	1998
Plan- og miljøvernrådgiver	515 000	1998
Planlegger	559 000	2001
Prosjektleder	555 000	1998
Rådgiver	568 000	1999
Rådmann	870 000	1987
Saksbehandler	543 000	2004
Seksjonsleder/Avdelingsleder	631 000	1992
Skogbruksrådgiver	518 000	1999
Skogbrukssjef	566 000	1994
Spesialkonsulent	543 000	1998
Virksomhetsleder	666 000	1997

Arbeidstittel	Bachelor	
	Årslønn	Utd.år
Arealplanlegger	574 000	1996
Landbruksrådgiver/Landbruksveileder	518 000	1995
Planlegger	546 000	2003
Rådgiver	555 000	1995
Skogbrukssjef	559 000	1989

Lønn etter stilling i statlig sektor

Stilling	Årslønn	Utd.år
0382 Fylkesagronom	529 000	1987
0434 Fylkesskogmester	528 000	1999
1008/1009 Høgskolelektor/Universitetslektor	526 000	2003
1017/1378 Stipendiat	453 000	2013
1059 Underdirektør	670 000	1988
1060 Avdelingsdirektør	842 000	1990
1061 Ass. direktør	681 000	1987
1062 Direktør	867 000	1983
1084/1085 Avdelingsingeniør	475 000	2010
1087 Overingeniør	531 000	2003
1088 Sjefingeniør	654 000	1997
1094 Overarkitekt	543 000	2005
1108/1109/1110/1183 Forsker	563 000	2000
1113 Prosjektleder	638 000	1996
1181 Senioringeniør	595 000	1995
1182 Seniorarkitekt	632 000	1992
1211 Seksjonssjef	743 000	1994
1352 Post doktor	512 000	2007
1364 Seniorrådgiver	575 000	1994
1434 Rådgiver	504 000	2003
1448 Seniorrådgiver (departementene)	619 000	1990
1498 Førsteinspektør	488 000	2007
1499 Seniorinspektør	524 000	1995

Lønn etter arbeidsgiver i statlig sektor

Arbeidsgiver	Årslønn	Utd.år
Departement	692 000	1993
Fiskeridirektoratet	577 000	2000
Fylkesmannsembete	564 000	1995
Høgskolene	532 000	2004
Jernbaneverket	577 000	2003
Kystverket	554 000	2003
Mattilsynet	561 000	1997
Miljødirektoratet	569 000	1996
Norges vassdrags- og energidirektorat	624 000	1999
NIBIO	589 000	1992
NMBU	530 000	2005
NTNU	502 000	2009

Statens vegvesen	614 000	1998
Statistisk sentralbyrå	643 000	1994
SNO	520 000	1994
UiB	493 000	2012
UiO	487 000	2009
UiT	498 000	2006

Årslønn i fylkesmannsembetene

Fylkesmannsembete	Årslønn	Utd.år
Hedmark	599 000	1993
Agder	585 000	1994
Sør-Trøndelag	584 000	1994
Rogaland	577 000	1999
Telemark	572 000	1988
Hordaland	571 000	1997
Troms	568 000	1996
Vestfold	565 000	1991
Sogn og Fjordane	561 000	1995
Østfold	560 000	1997
Møre og Romsdal	556 000	1994
Oslo og Akershus	554 000	1994
Finnmark	552 000	2001
Nordland	545 000	1997
Nord-Trøndelag	543 000	1997
Buskerud	538 000	1994
Oppland	537 000	1998

Lønn etter stilling og utdanningsnivå i privat sektor

Stilling	Bachelor	
	Årslønn	Utd.år
Avdelingsleder	625 000	1990
Daglig leder	560 000	1991
Eiendomskonsulent	541 000	1989
Fagrådgiver	499 000	2002
GIS-konsulent	476 000	2004
Koordinator	468 000	2008
Rådgiver	495 000	2000
Skogbruksleder	510 000	1990
Skogbruksplanlegger	488 000	1992
Skogkonsulent	508 000	1992
Utmarkskonsulent	508 000	1994

Stilling	Master	
	Årslønn	Utd.år
Arealplanlegger	632 000	1991
Avdelingsleder/avdelingssjef	753 000	1994
Daglig leder	684 000	1994
Fagkonsulent	491 000	2002
Fagrådgiver	525 000	2002
Fagsjef/fagleder	681 000	1992
Konsulent	557 000	2000
Kvalitetsleder/kvalitetssjef	543 000	2007
Landskapsarkitekt	743 000	1992
Organisasjonssjef	676 000	1991
Miljørådgiver	671 000	2002
Produktsjef	721 000	1995
Prosjektleder	614 000	2000
Regionleder/Regionsjef	663 000	1991
Rådgiver	547 000	1998
Seksjonsleder	855 000	1996
Seniorkonsulent	760 000	1989
Seniorrådgiver	661 000	1990
Skogbruksleder	486 000	2004
Skogbruksplanlegger	442 000	2014
Spesialrådgiver	682 000	1993
Stipendiat	539 000	2010

Lønn etter arbeidsgiver i privat sektor

Arbeidsgiver	Årslønn	Utd.år
Konsulentselskap	792 000	1998
Innovasjon Norge	688 000	1988
Oljebransje	686 000	2005
Geno AS	671 000	1994
Felleskjøpet	643 000	1997
Norges Bondelag	612 000	1996
Nortura	592 000	1997
Det norske skogselskap	588 000	1990
TINE	583 000	1999
Statskog	583 000	1992
Norsk landbruksrådgiving	560 000	1994
Skogeiersamvirkene	507 000	1994
Oslo universitetssykehus	479 000	2011
4H	479 000	2001
Forum for natur og friluftsliv	460 000	2006

An aerial photograph of a city, likely Oslo, Norway, showing a dense urban area with a mix of modern and older buildings. In the background, there are large, forested mountains under a dramatic sky with large, white, fluffy clouds. Sunlight is breaking through the clouds, creating rays of light. The overall color palette is dominated by blues, greys, and the natural greens and browns of the landscape.

Naturviterne